

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

این کمیته بنابر مصوبه مورخ ۸۴/۱۲/۱۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر تشکیل کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران تشکیل شد و تاکنون ۳۷ جلسه اصلی داشته است. در این جلسات ابتدا برنامه‌های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت مورد تصویب قرار گرفت. سپس شرح چگونگی کار و وظایف کمیته‌ها تصویب شد.

اعضا کمیته:

دکتر حسن بلخاری دبیر شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر علی اکبر ولایتی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و رئیس کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
دکتر ابراهیم کلانتری رئیس دانشگاه معارف اسلامی	دکتر محمد رضا شمس اردکانی دبیر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران
دکتر فریدون رهنما معاون پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر محمد علی کی‌نژاد عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
دکتر علی اکبر ایرانی رئیس مرکز پژوهشی میراث مکتوب	دکتر حسن خالقی معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دکتر علی رضا علی احمدی رئیس دانشگاه پیام نور	دکتر محمد واسعی معاون پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت ارشاد اسلامی	دکتر محمد علی محقق مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دکتر طه هاشمی معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	آقای علی اکبر اشعری رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
کارشناسان کمیته:	دکتر علی اکبر موسوی موحدی معاون پژوهشی دانشگاه تهران
دکتر فرید قاسملو	دکتر رضا پورحسین مدیر شبکه چهار سیما
دکتر امیر مهدی طالب	مهندس مهدی نوید معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش وزارت آموزش و پرورش
دکتر رضا حاجی حسینی	دکتر احمد جلالی رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی
دکتر محسن ناصری	دکتر جعفر حسین چی معاون آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
آقای غلامرضا عباسی	دکتر غلام حسین رحیمی رئیس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی
دکتر هوشنگ خسروبیگی	
دکتر محمد مهدی اصفهانی	
دکتر ابوالقاسم سلطانی	
دکتر شهریار غریب زاده	
دکتر احمد بادکوبه	
مهندس علی زرافشان	
آقای جواد حسن پور	

ایران با کمک دانشگاه‌های مجری این دوره؛ تهیه و تدوین برنامه درسی دوره دکتری فرهنگ و تمدن اسلام و ایران با همکاری حوزه و دانشگاه و پذیرش دانشجو در سال تحصیلی جاری؛ تهیه و تدوین برنامه درسی دوره دکتری تاریخ علم با همکاری حوزه و دانشگاه و پذیرش دانشجو در سال تحصیلی جاری و بازنگری تخصصی دوره کارشناسی ارشد تاریخ علم و راه اندازی آن در دانشگاه تهران اشاره کرد.

پذیرش و آموزش حداقل ۳۰ نفر دانشجوی دکتری معارف اسلامی در دانشگاه‌های مجری این دوره؛ پذیرش و آموزش حداقل ۳۰ نفر دانشجوی دکتری فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دانشگاه‌های مجری این دوره؛ پذیرش و آموزش حداقل ۲۰ نفر دانشجوی رشته دکتری تاریخ علم و دکتری فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در دانشگاه‌های مجری این دوره؛ پذیرش و آموزش حداقل ۲۰ نفر دانشجوی رشته دکتری تاریخ علم و دکتری زیبایی شناسی و نقد هنرهای اسلامی؛ راه‌اندازی دوره دکتری حکمت هنر اسلامی؛ راه‌اندازی دوره دکتری فلسفه علم و فناوری در دانشگاه صنعتی شریف؛ راه‌اندازی دوره دکتری معماری اسلامی در دانشگاه هنر اسلامی تبریز؛ راه‌اندازی دوره دکتری تخصصی تاریخ و تمدن ملل اسلامی در دانشگاه‌های تربیت مدرس، تهران، قم و فردوسی مشهد؛ راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران باستان؛ راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر جهان اسلام؛ راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد تاریخ و تمدن ملل اسلامی در دانشگاه‌های تهران و فردوسی مشهد؛ راه‌اندازی

و تصویب پیشنهادهای ارائه شده توسط گروه‌های آموزشی است. البته پیشنهادهای ارائه شده توسط شاخه‌ها در گروه آموزش مربوطه تصویب خواهد شد.

از اهم فعالیت‌های انجام شده در این کمیته در حوزه معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران می‌توان به: درس فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶ در مقطع کارشناسی برای دانشجویان جدیدالورود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه پیام نور به صورت اجباری و برای دانشجویان سایر دانشگاه‌های وزارت علوم و آزاد اسلامی به صورت حداکثری ارائه خواهد شد. همچنین این درس از سال تحصیلی ۸۸-۸۷ در تمام دانشگاه‌های کشور به صورت اجباری ارائه خواهد شد؛ استفاده از امکانات صدا و سیما برای ارائه درس فرهنگ و تمدن اسلام و ایران برای دانشجویان پیام نور از سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶؛ تهیه و ارائه محتوای الکترونیکی درس فرهنگ و تمدن اسلام و ایران توسط دانشگاه معارف اسلامی با همکاری و حمایت مالی کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران شورای عالی انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور؛ تهیه و تدوین محتوای درس تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به صورت تخصصی در گروه‌های آموزشی پنج گانه؛ پذیرش حداقل ۲۰۰ دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد مدرسی معارف اسلامی در گرایش تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی به منظور تربیت اعضای هیئت علمی جدید در رشته تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و

این کمیته جلسات مکرر و متعددی با دستگاه‌های ذی‌ربط از قبیل آموزش و پرورش، دانشگاه آزاد اسلامی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کتابخانه ملی، وزارت ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما برگزار نموده و علاوه بر آن تعداد ۶۵ جلسه فرعی و چندین جلسه هماهنگی بین وزارتخانه‌ها را جهت پیشبرد سریعتر کارها برگزار نموده است.

همچنین این کمیته دارای ۱۸ جلسه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ۲۱ جلسه کارگروه می‌باشد که هر کدام جلسات منظم خود را برگزار نموده‌اند.

اهدافی در پس تشکیل کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران وجود داشت، از جمله: تحقق مصوبه جلسه ۵۷۹ مورخ ۸۴/۱۲/۱۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی، ایجاد زمینه‌های لازم برای گسترش و ترویج فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، ایجاد هماهنگی لازم بین دست‌اندرکاران امور فرهنگی و آموزشی در جهت تحقق اهداف یاد شده، ارائه برنامه‌های آموزشی و پژوهشی به منظور گسترش فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، تهیه و تنظیم، تصویب و ارائه متون آموزشی برای مقاطع مختلف تحصیلی و تعیین اولویت‌ها در بحث‌های پژوهشی مرتبط با فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به عنوان این اهداف نام برد.

وظایف کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران نیز تعیین گروه‌های آموزشی در مقاطع، آموزش ابتدائی، آموزش متوسطه و آموزش عالی، تعیین شاخه‌های آموزشی برای ماده درسی در مقاطع مختلف آموزشی، تشکیل جلسات کمیته

برگزاری سخنرانی‌ها و نشست‌های علمی بخش دیگر از فعالیت‌های این کمیته بوده است و در همین راستا در طول یک سال گذشته سلسله سخنرانی‌های علمی با موضوع تمدن ایرانی - اسلامی با همکاری مؤسسه بین‌المللی فرهنگی اکو در پاییز سال جاری برگزار می‌گردد. موضوعات این برنامه در شش محور به صورت تخصصی با حضور سخنرانان شهر خارجی و داخلی پیش‌بینی شده است که در مجموع شصت عنوان سخنرانی را شامل می‌گردد.

برگزاری همایش خدمات متقابل اسلام و ایران با مشارکت مؤسسه جهاد دانشگاهی یکی دیگر از برنامه‌های آینده این کمیته است و قرار است همایش مزبور در اردیبهشت سال ۸۷ همزمان با سالروز شهادت استاد مطهری برگزار گردد.

در این کمیته همچنین به منظور شناسایی و معرفی مشاهیر فرهنگی جهان اسلام، همایش «سید جمال‌الدین اسدآبادی» با همکاری برخی از نهادها و دانشگاههای داخلی و نیز مؤسسات بین‌المللی همچون مؤسسه بین‌المللی یونسکو برگزار خواهد شد. در این همایش که با فراخوان داخلی و بین‌المللی همراه است به بررسی آراء، اندیشه‌ها و شخصیت این اندیشمند شهیر جهان اسلام پرداخته می‌شود.

از اقدامات پژوهشی صورت گرفته در ارتباط با فرهنگ و تمدن اسلام و ایران می‌توانیم به انتشار ویژه نامه دانشگاه تمدن ساز و سفیر فرهنگی و توزیع آن میان دانشجویان خارج از کشور (انجام شده)، تهیه سه شماره از فصلنامه معاونت فرهنگی و اجتماعی با موضوع تمدن‌سازی (در حال انجام)، تهیه زندگینامه و شخصیت بابک خرم‌دین (در

سازی پژوهش در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران توسط دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری، طرح حمایت از پایان‌نامه‌ها تهیه و در کارگروه پژوهشی تکمیل و در کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به تصویب رسید. امید است این شیوه نامه مراحل ابلاغ به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین سایر مؤسسات آموزش عالی را سریعاً طی کند و ابلاغ شود.

هدف از تشکیل کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، ایجاد زمینه‌های لازم برای گسترش و ترویج فرهنگ و تمدن اسلام و ایران است

از فعالیت‌های انجام پذیرفته در حوزه معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران هم می‌توان از: تأسیس کمیته‌ای با عنوان کمیته فرهنگ و تمدن در جهان اسلام؛ گروه مطالعات جهان اسلام و آموزش عالی به منظور پیشبرد برنامه‌های خود اقدام به راه‌اندازی کمیته‌هایی تخصصی نموده است که از جمله آن می‌توان به کمیته فرهنگ و تمدن اشاره کرد. کلیه موضوعات مربوط به فرهنگ و تمدن در جهان اسلام در کمیته مزبور مورد بررسی قرار می‌گیرد که از جمله آن می‌توان به انتشار ویژه‌نامه‌هایی همچون «منادیان وحدت و انسجام اسلامی» اشاره کرد.

دوره کارشناسی ارشد تاریخ هنر ایران اسلامی؛ راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی در دانشگاه هنر اسلامی تبریز؛ راه‌اندازی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی (گرایش سفال و سرامیک) در دانشگاه کاشان؛ راه‌اندازی دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی در دانشگاه تربیت مدرس؛ راه‌اندازی دوره کارشناسی هنر اسلامی در مؤسسه آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی سوره از سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶؛ تشکیل کمیته‌های تخصصی و راه‌اندازی برخی رشته‌ها با محوریت هنرهای اسلامی - ایرانی و ارائه درس ۲ واحدی تاریخ علم به صورت اختیاری در کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور دیگر فعالیت‌های کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در طول سال گذشته بودند.

همچنین اهم فعالیت‌های انجام پذیرفته در حوزه معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در راستای فعال سازی دانشگاهها و پژوهشگاه‌های کشور برای انجام پژوهش در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، خصوصاً در رابطه با علوم، پیشنهاد گردید که یک کارگروه پژوهشی در کمیته مذکور تشکیل شود. به پیشنهاد کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران مقرر شد کارگروه یا عضویت وزارت بهداشت، دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه پیام نور تشکیل شود. این کارگروه به طور مرتب روزهای دوشنبه هر هفته تشکیل گردیده و امور پژوهشی مرتبط با کمیته را مرتباً پیگیری می‌نماید انجام شد.

فعالیت‌های این بخش همچنین به منظور تشویق محققین جوان و فعال

از کتاب‌های درسی چاپ شده برای سال تحصیلی ۸۷-۸۶ بسا درج مطالب فرهنگ و تمدن ایران و اسلام در ۶۰ عنوان بنا بر فهرست پیوست؛ تهیه و ارسال ۲۰ عنوان کتاب‌های جدیدالتألیف از مجموعه چهره‌های ماندگار و چهره‌های درخشان از مجموعه انتشارات مدرسه، می‌توان اشاره کرد.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در بخش‌های مختلف آن فعالیت‌هایی را در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در طول یک سال گذشته انجام داده است که به عنوان نمونه می‌توانیم به: حمایت از مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی از طریق اعلام رسمی در دانشگاه‌ها و تمام مراکز آموزش عالی، ادارات دولتی و غیردولتی مربوط به امور فرهنگی؛ پیش‌خرید و خرید کتب چاپ شده؛ ارسال نامه‌هایی به تمامی ناشران، برای مطلع کردن ایشان از این اقدام و تشویق آنها برای چاپ این کتابها؛ برگزاری جشن‌ها و بزرگداشت‌های داخلی برای حمایت و تقدیر از نویسندگان فعال در این حوزه؛ اهدای جایزه‌های ویژه مربوط به فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و الصاق آن به جایزه جهانی کتاب سال؛ برپایی نشست‌های تخصصی و انتشار آنها از طریق کتاب‌های ماه؛ تدوین آیین نامه‌های حمایتی از تحقیقات و تألیفات و ارسال آن به ادارات مربوطه؛ حمایت از فعالیت‌های میراث مکتوب و انجمن مفاخر در این حوزه؛ حمایت از پایان نامه‌های تألیف شده در این حوزه؛ برپایی جشنواره «فرهنگ و تمدن اسلام و ایران» که می‌تواند شامل هنر، ادبیات، تاریخ، علوم مختلف اسلامی و ایرانی باشد و می‌توان برای هر بخش متولی خاصی را در نظر گرفت و نیز تشکیل ستاد اجرایی

اولین دوره کارگاه‌های آموزشی ویژه فعالین فرهنگی و هنری دانشگاه‌های کشور، برگزاری کارگاه‌های آموزشی اعضای فعال کانون‌های موسیقی دانشگاه‌های سراسر کشور، ارائه طرح راهبردهای نظام جامع آموزش در جهت تحقق دانشگاه تمدن‌ساز نوین اسلامی-ایرانی، ارائه طرح کارگاه جامع مدیریت کانون‌های فرهنگی و هنری دانشگاه‌های کشور، کارگاه تخصصی آموزش و پژوهش خوشنویسی و تذهیب، تنظیم سند چشم‌انداز انجمن‌های علمی و دانشجویی در پرتو غلبه گفتمان علم‌گرائی، تدوین سند توسعه انجمن‌های علمی دانشجویان شامل ساماندهی، تجهیز و راه‌اندازی سایت و تخصیص اعتبار لازم برای حمایت از برنامه‌های انجمن‌های علمی نیز از اقدامات، فعالیت‌ها و حمایت‌ها در ارتباط با فرهنگ و تمدن اسلام و ایران است.

یکی از برنامه‌ها تعریف ۲ واحد درسی به عنوان فرهنگ و تمدن ایران و اسلام برای کلیه رشته‌های تحصیلی به منظور آشنایی دانشجویان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام بود

در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران فعالیت‌های بیشماری از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش انجام گرفت که در مورد آموزش و پرورش می‌توانیم به: تهیه و ارسال سه دوره

حال اجرا)، تهیه طرح پژوهشی تاریخ شفاهی و تدوین اسناد اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان خارج از کشور (اجرا شده)، تهیه مقاله علمی در مورد مولانا جلال‌الدین محمد بلخی (در حال اجرا)، تهیه ویژه نامه منادیان وحدت و اتحاد جهان اسلام (در حال اجرا)، تهیه ویژه نامه ایران قدرت منطقه‌ای، مباحث نظری و عملی (در حال اجرا)، تهیه ویژه نامه تمدن ایرانی انجام بررسی و تحلیل و بازشناسی انتقادی، نقش سهم و جایگاه ایران و ایرانیان در فرهنگ بشری از ظهور مآداها تا پیدایش انقلاب اسلامی اشاره کرد.

برگزاری همایش یک روزه مقاومت اسلامی لبنان از ابتدا تا کنون (انجام شده)، ارسال بسته‌های فرهنگی به اعضاء جنبش دانشجویی جهان اسلام (اجرا شده)، تولید کلیپ ایران مظهر تمدن معنوی جدید (در حال اجرا)، فیلم مستند ایران تمدن جاوید (اجرا شده)، مشارکت در برگزاری «همایش ایران ۱۴۰۰»، تشکیل دبیرخانه دائمی چاپ آثار فرهنگی و ادبی دانشجویان جهت تقویت فرهنگ بومی و ملی، اعزام برگزیدگان جشنواره‌ها و برنامه‌های فرهنگی و ادبی به خارج از کشور در جهت ترویج فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی، حمایت از طرح‌های کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی در حوزه‌های فرهنگ و تمدن ایران-اسلامی، برگزاری اولین فستیوال گروه نوازی دانشجویان کشور، برگزاری سومین ماه ادبی دانشجویان سراسر کشور، راه‌اندازی سمینار پژوهشی صنایع دستی (کتاب سال صنایع دستی)، برنامه‌ریزی جهت برگزاری سمینار آسیب‌شناسی کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی، برگزاری

بزرگداشت هشتصمدین سال تولد مولانا با حضور نمایندگان تام‌الاختیار ۱۳ نهاد مختلف و با مسئولیت مستقیم معاونت امور فرهنگی، این ستاد با چهار کمیته تخصصی اشاره کرد.

این وزارتخانه همچنین در معاونت هنری خود طرح‌های: آماده‌سازی و اجرای نمایش‌نامه‌های مرتبط با شخصیت‌های مطرح در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛ حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویان رشته‌های هنری و نمایش‌نامه‌های تحریر شده در این حوزه؛ تألیف کتب آموزشی برای واحدهای آموزشی و هنرستان‌های هنری را در این خصوص انجام داده است و در معاونت مطبوعاتی نیز فعالیت‌های مطلوبی انجام گرفته است. از آنجایی که معاونت مطبوعاتی عمدتاً در حوزه سیاست‌گذاری و نظارت بر فعالیت‌های مطبوعاتی فعالیت می‌نماید، لذا دامنه برنامه‌های این معاونت به دو شاخه: حمایت ویژه از نشریاتی که در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به انتشار مقالات اهتمام می‌ورزند و اختصاص اولویت ویژه جهت بررسی درخواست مجوز نشر در هیئت نظارت بر مطبوعات برای نشریاتی که مایل به فعالیت در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران هستند، محدود می‌شود.

در طول یک سال گذشته سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران نیز در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛ برخی فعالیت‌ها از قبیل: تکمیل بنا و آغاز فعالیت مرکز ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی، انتشار نسخه منحصر به فرد مثنوی به خط مرحوم وصال شیرازی، تمهید مقدمات برای انتشار فصلنامه تاریخ ایران و اسلام، خرید بیش

از ۸۰۰۰ جلد کتاب خطی و نادر، ارائه طرح تدوین اصطلاحنامه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، برگزاری نخستین همایش تاریخ شفاهی ایران، نصب مجسمه فردوسی در ساختمان کتابخانه ملی و خرید بیش از ۲۵۰۰ جلد کتاب خطی و نادر را انجام داده است.

دانشگاه آزاد اسلامی نیز در رابطه با موضوع فرهنگ و تمدن اسلام و ایران فعالیت‌های اساسی را صورت داده است که تشکیل گروه‌های پنج نفره در خصوص رشته‌های طب سنتی و داروسازی سنتی و انتخاب مدیر گروه برای آنها، ارسال پرونده رشته‌های طب سنتی و داروسازی سنتی، تکمیل و تنظیم پرونده رشته‌های معماری اسلامی و معماری سنتی، تکمیل و ارسال پرونده رشته تاریخ علم در واحد علوم تحقیقات در مقطع کارشناسی ارشد، تصویب و راه‌اندازی رشته علوم سیاسی-تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، شرکت در جلسات کارگروه وزارت علوم جهت اجباری کردن ۲ یا ۳ واحد درس فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و برنامه‌ریزی اداره کل مطالعات و آموزش نیروی انسانی جهت برگزاری کارگاه‌های اساتید برای آمادگی در تدریس درس فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از مهم‌ترین آنها هستند.

این دانشگاه آزاد اسلامی به منظور همکاری ثمربخش با کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران تاکنون برخی دیگر از اقدامات را در حوزه ساختارسازی با ایجاد یک شورای راهبردی متشکل از معاونین آموزشی و پژوهشی و تعدادی از مدیران این حوزه‌ها در دانشگاه آزاد اسلامی به منظور برنامه‌ریزی و هدایت اقدامات مربوط به همکاری‌های متقابل با

کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و تهیه یک بانک اطلاعاتی از طرح‌های تحقیقاتی، رساله‌های دکترا و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی که موضوع آنها با فرهنگ و تمدن ایران و اسلام مرتبط است، انجام داده است.

تعریف ۲ واحد درسی به عنوان فرهنگ و تمدن ایران و اسلام برای کلیه رشته‌های تحصیلی به منظور آشنایی دانشجویان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام و نقش ایرانیان در گسترش مبانی علمی و فرهنگی ملهم از دین مبین اسلام و حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها و طرح‌های تحقیقاتی که در زمینه فرهنگ و تمدن ایران و اسلام تهیه شوند دیگر فعالیت‌های یک ساله گذشته دانشگاه آزاد در این زمینه بوده است.

سازماندهی انتشار مجله‌ای تخصصی با عنوان فرهنگ و تمدن ایران و اسلام در دانشگاه آزاد دیگر اقدام دانشگاه آزاد در معرفی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران بوده است.

از جمله اقدامات اجرایی دانشگاه آزاد اسلامی در یک سال گذشته در این زمینه انتشار کتاب‌های مورد نظر کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، برگزاری کارگاه و سخنرانی پروفسور احمد جبار از محققین نامی تاریخ ریاضیات دوره اسلامی و استاد دانشگاه‌های فرانسه با عنوان «تاریخ ریاضیات دوره اسلامی» و مشارکت و حمایت مادی و معنوی در برگزاری دو همایش ملی با عناوین «همایش ملی پژوهش در فرهنگ و تمدن اسلام و ایران» و «تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی» با حضور اعضای هیئت علمی و مدیران و کارشناسان دانشگاه بوده است.

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران نیز در شبکه‌های مختلف پخش

برنامه های خود فعالیت های مهمی را در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران تولید و پخش کرده است. در این خصوص صداوسیما جمهوری اسلامی به عنوان «پرمخاطب ترین رسانه در سطح کشور» از مسئولیت ویژه ای برخوردار بوده و هست و تلاش همه برنامه سازان و مدیران در راستای احیاء و معرفی این تمدن عظیم و پویا «لاکن زخم خورده از جفای دشمن» می باشد.

در دامنه کوتاه مدت، با شناسایی و بررسی کلیه کتابهای درسی در سطوح مختلف تحصیلی در آموزش و پرورش، تصمیم گرفته شد زندگینامه دانشمندان ایران و اسلام و موضوعهای مختلف فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در قالب مقاله هایی تهیه و این مقالات در کتابهای درسی گنجانده شوند. طی سال ۱۳۸۵ روی هم رفته ۲۰۰ عنوان مقاله با این رویکرد تهیه و در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار داده شده اند. این مقالات در فاز نخست در ۱۰۰ کتاب درسی وارد شده و علاوه بر آن از طریق شبکه رایانه ای رشد در اختیار دانش آموزان سراسر کشور قرار داده شدند.

در گام بعدی، این مقالات در اختیار دانشگاه پیام نور نیز قرار داده شدند تا از این طریق نیز در کتابهای درسی وارد شوند.

در دامنه میان مدت، کمیته اهداف چندی را برای خود تبیین نموده است. حمایت از انتشار آثاری در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و تاریخ علوم دوره اسلامی، حمایت از پایان نامه های پژوهشی در این موضوعات و برپایی دوره های آموزشی در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از جمله

این فعالیت ها بوده است و بر این اساس کمیته موفق شده است دوره های آموزشی تاریخ علوم دوره اسلامی را در وزارت آموزش و پرورش و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران برپا نماید.

آغاز سلسله گفت و گوهایی با عنوان «گفت و گوهای ایرانی-اسلامی» با شرکت پاره ای از مهمترین مورخان علوم دوره اسلامی دیگر رویکرد کمیته بوده و بر این اساس کمیته موفق شده است از دانشمندان میرز این زمینه، آقایان رشدی راشد، احمد جبار، فرانسیس ریشار، احمد العطاس و مانند آن برای ایراد سخنرانی در ایران دعوت به عمل آورد. تا پایان سال ۱۳۸۶ امید است این سلسله گفتگوها با حضور استاد فواد سزگین ادامه پیدا نماید.

عمومی سازی بستر فرهنگ و تمدن اسلام و ایران دیگر رویکرد میان مدت کمیته فرهنگ و تمدن بوده است. بر این اساس به طور منظم پرتو در روزهای سه شنبه هر هفته در اختیار کمیته فرهنگ و تمدن بوده است تا از طریق رسانه ملی بحثهای مربوط به فرهنگ و تمدن بیت اقبال مختلف جامعه عمومی و همگانی شود.

توجه به عینیت ها در سطح جامعه از دیگر رویکردهای کمیته فرهنگ و تمدن است. بر این اساس کمیته با همکاری شهرداری تهران کوشش نموده است نام ۵۰ خیابان در پایتخت جمهوری اسلامی ایران به نام دانشمندان و بزرگان عرصه فرهنگ و تمدن آذین شود. انتخاب نامها از سوی کمیته انجام شده و کار نهایی برای نامگذاری ها به زودی آغاز خواهد شد.

یکی دیگر از جنبه های عینی سازی آشنا نمودن مردم با دستاورد دانشی گذشتگان خود است. در این زمینه کمیته موفق شده است تا ۲ نمونه از مهمترین و پیچیده ترین ساعت های خورشیدی را

در شهر تهران در انظار عمومی قرار دهد تا بینندگان با یکی از مهمترین دستاوردهای علمی گذشتگان خود با خبر شوند. این ساعت ها در ساختمان کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و اردوگاه شهید باهنر (منظریه) وزارت آموزش و پرورش ساخته شده اند.

در سطح بلندمدت کمیته کوشیده است عمیق ترین فعالیت ها را که البته واجد دوره های زمانی بلندمدت نیز هستند را مجری سازد. بر این اساس کمیته با همکاری وزارت آموزش و پرورش موفق به راه اندازی رشته های طب و نیز داروسازی سنتی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور شده است.

در سطح عام تر و در جهت مراجعه و استفاده تمام آحاد جامعه کمیته رویکرد جدی خود را برای تأسیس موزه تاریخ علوم اسلامی آغاز نموده است. با همکاری سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران قراردادهای لازم برای ساخت وسایل این موزه آغاز شده و اقدامات اولیه برای تهیه مکان موزه نیز انجام شده است.

در جهت تقویت بنیه علمی استادان رشته های مرتبط با مفهوم فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و با همکاری دانشگاه معارف اسلامی (قم) دوره های تقویت بنیه علمی استادان مختلف در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران راه اندازی شده است. تا پایان پاییز سال ۱۳۸۶ شمسی ۳ دوره تقویت بنیه علمی در تهران برپا شده و چنین برنامه ریزی شده است که تا پایان سال ۱۳۸۶ شمسی این دوره ها بر ۱۴ دوره بالغ شود که طی آن حدود ۴۰۰ نفر از استادان فرهنگ و تمدن به تقویت بنیه علمی خود خواهند پرداخت. ■